

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

אין נקודת אל-חזור

פרופסור ראובן פוירשטיין

הילד שלנו". בנוסף לכך, קיבלתי מהרבי מכתבים לגבי ילדים מסוימים, אותם הוא ביקש שאפגוש.

בכל פעם שהוא שלח אלי משהו, ההפניה הייתה מלווה בברכתו, "זייט מצליח" - שתצליח. ברכה זו נסכה בי תחושת העצמה - שלא משנה עד כמה המקרה קשה ומורכב, אוכל לסייע לאותו ילד. נוכחתי לראות כי הוא האמין שאפשר להפוך אפילו אנשים הסובלים מליקויים גנטיים לאנשים מתפקדים, שאפשר לקרבתם ליהדות ושמוסגלים ללמוד תורה.

אכן, מהרבי קיבלתי את ההשראה לכך שדבר כזה הוא בכלל אפשרי, ויש לי הוכחה לכך שזה אמנם אפשרי מהנכד שלי הלוקה בתסמונת דאון, ולמרות זאת הוא סיים מסלול לימודים ישיבתי ואף עבר בהצלחה את בחינות הבגרות.

אולם, אז בימים ההם, עצם העלאתם של רעיונות מעין אלו נחשב נועז, מאחר שאנשים לא האמינו ששינויים עד כדי כך דרמטיים בכלל אפשריים. לעתים קרובות היו שואלים אותי, "איך אתה מעז להגיד לאנשים שהילד הזה יהיה מסוגל אי פעם לדבר? איך אתה מעז לקבוע שילד זה יוכל לקרוא? לסיים את בית הספר? ללכת לישיבה?"

בתור פסיכולוג שעבד בארץ ישראל בשנות הארבעים למאה הקודמת, יצא לי לעבוד עם ניצולי שואה, רבים מהם ילדים, שסבלו מטראומות קשות. למשל, פגשתי נער בן שבע עשרה ששקל בקושי שלושים וארבעה קילו, והיה מביט על כל פיסת מזון כאילו שהוא מורעב; הוא נהג לגנוב ולאגור מזון בכל הזדמנות שנקרתה לידו.

אנשים שאלו, כמובן, "האם יש איזו תקווה לילדים שכאלו? האם הם יצליחו אי פעם לבנות איזה עתיד לעצמם? האם הם יצליחו יום אחד לשכוח את כל מה שהם עברו?" רבים היו בדעה שאין בידינו לסייע לילדים הללו, מאחר שהם כבר נחשפו ליותר מדי מהרוע הקיים בעולם.

אך אני חשבתי לעצמי, "איננו יכולים להרשות לעצמנו לאבד אפילו ילד אחד".

בהמשך, הלכתי ללמוד באוניברסיטת ז'נבה בשווייץ, אצל פסיכולוגים ידועים כז'אן פיאז'ה, קארל יונג ואחרים, ובשנת תשי"ד (1954) ייסדתי בירושלים את המרכז הבינלאומי לקידום כושר הלמידה (ICELP) בירושלים, המוקדש להנחלת תיאוריה שפיתחתי, ושקראתי לה בשם תיאוריית הגמישות של האינטליגנציה.

ביסודו של דבר, טענתי, "כן, אנו יכולים לסייע לילדים הללו, ולכל ילד, מבלי הבט על בעיות ההתפתחות מהן הם סובלים. אנו יכולים לסייע להם להשתנות מאחר שהם בני אדם שבתוכם שוכן צלם אלוקים".

בשעתו, כאשר התחלתי לקדם את התיאוריה הזו - לפיה בני אדם יכולים להשתנות, ושהם אינם בהכרח מוגבלים על פי הנתונים הגנטיים שלהם - היא נחשבה כפירה בעיקר. אנשים פשוט לא האמינו שהמוח מסוגל להשתנות, אף שכיום אין עוררין על כך שמוחו של האדם הוא האיבר הגמיש ובעל כושר ההשתנות הרב ביותר מכל חלקי הגוף.

הרבי ידע על עבודתי, ותמך בה ללא סייג. לעתים קרובות הוא הפנה אלי ילדים - חלקם עם בעיות התפתחות, חלקם עם תסמונת דאון, וחלקם אפילפטיים. בכל מקום שאליו הגעתי, אנשים פנו אלי ואמרו, "הרבי מבקש שתפגוש את

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

למעשה, הייתי אומר שכנראה לא הייתה עבירה אחת בעולם שהם לא עברו עליה.

אחרי ששמעתי מה שקרה לו, יצרתי קשר עם הרבי, והוא אמר לי, "אל תתן לו לחמוק ממך. שלח מישהו שימצא אותו ויחזיר אותו, והמשך לעבוד אתו".

לא האמנתי שמאמצי ההצלה יעלו יפה, אך הרבי הורה לי לנסות, אז כך עשיתי. שלחתי מישהו שירחיק את הבחור מהאנשים האימים הללו, והצלחנו להדריך אותו חזרה לאורח חיים בריא ומוסרי. הוא היה אבוד, אך הוא חזר, וכיום הוא אב לארבעה ילדים, שניים מהם הלומדים בישיבות.

חשוב לי לציין, כי כפסיכולוג, לעולם לא הייתי מאמין שמהפך כזה יכול להתרחש. בדרך כלל, במקרים כאלה אנו פשוט מרימים ידיים ומוותרים. אבל הרבי לא ויתר.

ברור שהפסיכולוגיה מאוד מוגבלת בהבנה שלה את האחר. היא מושפעת במידה רבה, וקשורה, להבנה שלנו את עצמנו. אך הצורה שבה הרבי הבין את מצבו של הפרט הייתה שונה לחלוטין. ולכן הוא אמר, "כן, עשה זאת". מבטו על האדם היה שונה מאוד - לא כשיקוף של האני, אלא כנשמה שמקורה מלמעלה, ממקור אלוהי.

פרופסור ראובן פירשטיין (תרפ"א-תשע"ד [1921-2014]), היה פסיכולוג קונגניטיבי התפתחותי ישראלי, ומייסדו של המרכז הבינלאומי לקידום כושר הלמידה, שמרכזו בירושלים. שיטות ההשתנות הקונגניטיבית-מבנית שפיתח זכו להכרה בינלאומית, וישמו ביותר משמונים מדינות ברחבי העולם. הוא רואיין במשרדו בירושלים בחודש סיון תשע"א (2011).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב ש"י מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשמ"ב (1981) — הרבי זימן לחדרו קבוצה של חסידים שעסקו במבצע את בספר התורה לילדי ישראל עליו הכריז הרבי כחצי שנה קודם. ביחידות הפתאומית הורה להם הרבי על מבצע דומה המיועד עבור חיילי צה"ל ובני משפחותיהם, וביקשם לפעול שצה"ל יטול על עצמו את המבצע. בהתוועדות שהתקיימה בחנוכה הסביר הרבי את מטרת המבצע - לפעול פחד על אומות העולם, כשידעו שכל חייל מאוחד עם עוד 304804 חיילים נוספים (כמניין האותיות בספר התורה). כתיבת הספר בפועל החלה כעבור כחצי שנה. ל' בתשרי

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

העזתי לומר את הדברים הללו בעקבות חילופי הדברים שלי עם הרבי, אותו ביקרתי לעתים קרובות. עד לשנות תשמ"מ (1980), הרעיונות שלי כבר התקבלו בכל מקום. היו לי אז כבר שלושה ספרים שהתפרסמו, והוזמנתי לעתים קרובות להרצות באוניברסיטאות - אכן, מוניתי פרופסור אורח באוניברסיטת ייל - ובמקביל המשכתי לפתח אופניות אימון חדשות המוכיחות שאפשר ליצור סינפסות חדשות בתוך המוח, חיבורים עצביים שלא היו קיימים קודם לכן, וכך לסייע אפילו לילדים במצבים הקשים ביותר.

אזכיר כאן רק שתי דוגמאות.

היה נער עם מצב שכלי שהקשה עליו מאוד להתמקד, ובעקבות כך לשמוע מה שאנשים אומרים לו - היכולת שלו לשמוע הייתה מאוד מאוד מוגבלת. אך הרבי העניק לי את ברכתו המיוחדת עבורו, ועל אף מצבו השכלי, הנער הזה החל ללמוד והפך להיות הרבה יותר ממוקד בהתנהגותו, ואפילו הפך לחלק מהעולם הדתי.

מקרה נוסף - שהיה המקרה הקשה ביותר בכל הקריירה שלי - הגיע אלי גם הוא באמצעות הרבי. אינני יכול לחשוף את כל הפרטים בגלל מגבלות של חיסיון רפואי, אך זאת אוכל לומר:

הנער הזה אובחן במדינת לידתו כלוקה שכלית, והוכנס למסגרת לימודית מיוחדת לילדים בעלי לקויות. שם הוא התגורר בין גוים מופרעים, והושפע מהתנהגותם, וכתוצאה מכך, הוא הפך לבעיה של ממש. איש לא האמין שהוא יוכל אי פעם לתפקד כאדם נורמלי ועצמאי.

בשלב מסוים הלך אביו לפגוש את הרבי, והרבי המליץ לו להביא את בנו אלי, וכך הוא עשה.

הבן הגיע ארצה והתגורר אצל משפחה חב"דית. הוא למד לקרוא, ולעתים קרובות הוא היה יושב ליד דלת חדרי וקורא תהלים, מאחר שהרבי הורה לו לקרוא את ספר תהלים כולו, מתחילתו ועד סופו, בכל שבוע. כך הוא נהג לכל אורך שלוש השנים שהוא שהה עמנו.

ב"ה הכל התקדם יפה מאוד, והרגשנו שעשינו את מה שהרבי ביקש מאתנו - והאציל לנו את ברכתו - לעשות. הרגשנו שהצלחנו.

אבל אחרי שהבחור הזה עזב אותנו, התרחשו דברים, והוא התגלגל למצב מסוכן ביותר. הוא הלך למקום שממנו מעטים שבים. הוא התחבר אל אנשים פרוצים, שהיו נוטלים סמים.

הכוח לחבר באמת!
העולם זקוק לך ולתפילין שלך:
הצטרף כעת Tefillinwrapp.com

חדש! ארבעים ואחד אנשים משתפים ברגעים מעוררי השראה על הרבי מליובאוויטש, מתוך מיזם התיעוד ההיסטורי 'המפגש שלי עם הרבי'.
להזמנות: JEM.CO.IL ובחניות הספרים המובחרות

בסיוע חברי
THE JEM FOUNDATION
ואתה תצוה... להעלות נר תמיד